

Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη – Κατάλογος σημείων ελέγχου για επαγγελματίες

Ποιες ενέργειες απαιτούνται για να είναι οι διαδικασίες φιλικές προς τα παιδιά;

Θα μπορεί το παιδί να ασκήσει το δικαίωμά του για ακρόαση;

- Οι συνθήκες πρέπει να προσαρμοστούν για να διασφαλιστεί η ακρόαση του παιδιού.
- Οι επαγγελματίες θα πρέπει να αναγνωρίζουν με σαφήνεια το δικαίωμα αυτό καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών.

Παρέχεται στο παιδί επαγγελματική και προσωπική υποστήριξη;

- Επαγγελματική υποστήριξη θα μπορούσε να παρέχεται μεταξύ άλλων από κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους.
- Έμπιστο άτομο.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Πώς μπορεί να ενημερωθεί το παιδί σχετικά με τις διαδικασίες και τα δικαιώματά του;

- Μέσω προφορικής και γραπτής ενημέρωσης.
- Ενημέρωση προσαρμοσμένη στην ηλικία, την ωριμότητα, το επίπεδο κατανόησης και τις δυσκολίες επικοινωνίας του παιδιού.
- Οπτικό υλικό.

Πώς μπορεί το παιδί να προετοιμαστεί για την ακρόαση;

- Το άτομο υποστήριξης θα πρέπει να ελέγχει αν:
 - το παιδί αισθάνεται επαρκώς ενημερωμένο σχετικά με τα δικαιώματά του
 - το παιδί γνωρίζει τι να περιμένει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.
- Η προετοιμασία θα πρέπει να πραγματοποιηθεί λίγο πριν από την ακρόαση.
- Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν προπαρασκευαστικές συναντήσεις και επισκέψεις φιλικές προς τα παιδιά.
- Θα πρέπει να προσδιοριστούν οι ειδικές ανάγκες τους.

Τι θα πρέπει να ερωτηθεί το παιδί πριν από την ακρόαση;

- Ο τόπος και ο χρόνος εξυπηρετούν το παιδί;
- Ποιος θα πρέπει να συνοδεύει το παιδί ως έμπιστο άτομο;
- Υπάρχουν άτομα τα οποία δεν θα έπρεπε να παρίστανται στην ακρόαση;
- Χρειάζεται μέτρα προστασίας;
- Ποιος θα πρέπει να διενεργήσει την ακρόαση;
 - Το φύλο και το επάγγελμα έχουν καίρια σημασία.

Τι επιτυγχάνεται με τον έλεγχο τέτοιου είδους λεπτομερειών ως προς το παιδί;

- Το παιδί μπορεί να επηρεάσει τον τρόπο διεξαγωγής της ακρόασής του.
- Το παιδί μπορεί να γνωρίσει το πρόσωπο που θα διενεργήσει την ακρόασή του.

Ποια μέτρα πριν από μια ακρόαση βοηθούν να είναι περισσότερο φιλική προς το παιδί;

- Έκδοση κατευθυντήριων γραμμών συμπεριφοράς.
- Σύντομος χρόνος αναμονής μετά την άφιξη και πριν από την ακρόαση.
- Ύπαρξη χώρου αναμονής φιλικού προς το παιδί.

Ποια μέτρα κατά τη διάρκεια μιας ακρόασης βοηθούν να είναι περισσότερο φιλική προς το παιδί;

- Αίθουσα ακροάσεων φιλική προς το παιδί εκτός του δικαστηρίου.
- Συμπεριφορά φιλική προς το παιδί από όλους.
- Μικρός αριθμός παριστανμένων στην ακρόαση.
- Απουσία του κατηγορουμένου ή άλλων μερών.
- Ακρόαση του παιδιού από ένα πρόσωπο.
- Γλώσσα προσαρμοσμένη στην ηλικία και την ωριμότητα του παιδιού.
- Χρήση κατάλληλων τεχνικών υποβολής ερωτήσεων.
- Σύντομες ακροάσεις, μέγιστης διάρκειας μίας ώρας.

Ποια μέτρα μετά την ακρόαση βοηθούν να είναι περισσότερο φιλική προς το παιδί;

- Σχολιασμός της ακρόασης και ενημέρωση του παιδιού σχετικά με τα επόμενα βήματα.
- Συμφωνία όλων των συμμετεχόντων επαγγελματιών σχετικά με τη συνέχεια που θα δοθεί.

Παιδί

Μετά τη δίκη

Τι μπορεί να γίνει για να μη χρειαστεί να διεξαχθούν περισσότερες ακροάσεις;

- Διαθεσιμότητα βιντεοσκοπήσεων για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων (ποινικές υποθέσεις).
- Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των ομάδων επαγγελματιών που συμμετέχουν.

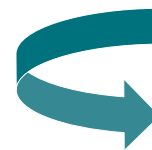
Εάν δεν επαρκεί η διεξαγωγή μίας ακρόασης, οι επαγγελματίες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι κατά τη διάρκεια των επόμενων ακροάσεων:

- η ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης με τον επαγγελματία είναι ακόμη πιο σημαντική και η ακρόαση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί από τον ίδιο επαγγελματία
- οι ερωτήσεις δεν θα πρέπει να είναι επαναλαμβανόμενες
- Οι επαγγελματίες θα πρέπει να κοινοποιούν μεταξύ τους τις σχετικές πληροφορίες.

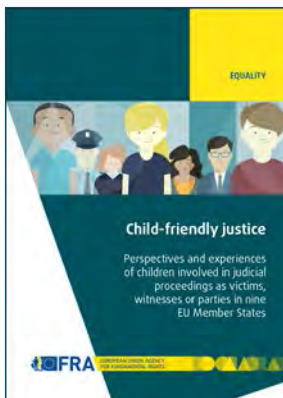
Ποια συνέχεια θα πρέπει να δοθεί;

- Περαιτέρω υποστήριξη για το παιδί και την οικογένεια.
- Παροχή πληροφοριών και επεξηγήσεων σχετικά με την απόφαση και τις περαιτέρω δυνατότητες υποστήριξης.
- Σύντομο χρονικό διάστημα μεταξύ της ακρόασης και της απόφασης: απόφαση συνοδευόμενη από πληροφόρηση.

Τι γίνεται αν δεν δοθεί συνέχεια;

- Η διαδικασία μπορεί να ολοκληρωθεί μόνον εφόσον διασφαλιστεί συνέχεια και υποβληθεί σχετική αναφορά.

Περίπου 2,5 εκατομμύρια παιδιά εμπλέκονται σε δικαστικές διαδικασίες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σε ετήσια βάση σε υποθέσεις διαζυγίου ή ως θύματα ή μάρτυρες αξιόποινων πράξεων. Αν και η ουσιαστική συμμετοχή τους στις εν λόγω διαδικασίες είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της λειτουργίας της δικαιοσύνης, η μεταχείριση των παιδιών στα συστήματα δικαιοσύνης εξακολουθεί να αποτελεί ζήτημα. Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) πραγματοποίησε έρευνα με θέμα τον βαθμό στον οποίο τα δικαιώματα των παιδιών στην ακρόαση, την πληροφόρηση, την προστασία και τη μη διακριτική μεταχείριση ασκούνται στην πράξη. Η έρευνα περιλάμβανε εκτεταμένες συνεντεύξεις τόσο με επαγγελματίες όσο και με παιδιά που εμπλέκονται στις δικαστικές διαδικασίες. Η πρώτη έκθεση παρουσίαζε τις απόψεις των επαγγελματιών. Η παρούσα έκθεση εστιάζει στην οπτική των παιδιών, παρουσιάζοντας συνοπτικά τη γνώμη τους σχετικά με παράγοντες που παρεμποδίζουν την πλήρη συμμετοχή τους, καθώς και σχετικά με τις προσπάθειες που μπορούν να συμβάλουν στην άρση αυτών των εμποδίων. Η δεύτερη έκθεση, όπως και η πρώτη, υπογραμμίζει ότι μένουν πολλά να γίνουν ακόμα μέχρι το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης να γίνει πραγματικά φιλικό για τα παιδιά σε ολόκληρη την ΕΕ.

Περαιτέρω πληροφορίες

Βλέπε τις εκθέσεις και τον δικτυακό τόπο του FRA σχετικά με τη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη:

- FRA (2017), *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States* (Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη – Απόψεις και εμπειρίες παιδιών που εμπλέκονται σε δικαστικές διαδικασίες ως θύματα, μάρτυρες ή αντίδικοι σε εννέα κράτη μέλη της ΕΕ), Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων
- FRA (2017), *Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη – Απόψεις και εμπειρίες παιδιών και επαγγελματιών, Σύνοψη*, Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων (διαθέσιμη σε 23 γλώσσες της ΕΕ)
- FRA (2015), *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of professionals on children's participation in civil and criminal judicial proceedings in 10 EU Member States* (Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη – Απόψεις και εμπειρίες επαγγελματιών σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών σε αστικές και ποινικές διαδικασίες σε 10 κράτη μέλη της ΕΕ), Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων, και η περίληψη της έκθεσης (<http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-summary>), η οποία είναι διαθέσιμη σε 23 γλώσσες.
- <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>

FRA – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Schwarzenbergplatz 11 – 1040 Βιέννη – Αυστρία
Τηλ. +43 158030-0 – Φαξ +43 158030-699
fra.europa.eu – info@fra.europa.eu
[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)
twitter.com/EURightsAgency

Υπηρεσία Εκδόσεων

© Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2018
Φωτογραφίες: © FRA

